

KAYNAKÇA

- AKSÖZ, I., 1988, Tekstil İşletmelerinde Maliyet Üzerine Etki Yapan Faktörler ve Üretim Maliyet İlişkileri, Tekstil ve Makina 4. Tekstil Sempozyumu Özel Sayısı, S.49.
- ALPTEKİN, A., 1982 Pamuklu Tekstil Sanayiinde Talep-Kapasite İlişkileri, Bugünkü Durum ve Muhtemel Gelişmeler, Tekstil İşveren Dergisi, Sayı: 57, S.22.
- BAŞER, G., 1986, Tekstil Sanayiinin Sorunları ve Çözüm Önerileri, Tekstil Sanayiinin Yapısı ve İhracatta Karşılaşılan Güçlükler Semineri, MPM Yayınları No:342, S.10
- BCG-1 (BOSTON CONSULTING GROUP), 1985, Türk Tekstil Sektörü Yapısal Değişik Çalışması, Uluslararası Tekstil Ticaret Ortamı, Cilt 9, T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı.

- BCG-3(BOSTON CONSULTING GROUP), 1985, Türk Tekstil Sektörü Yapısal Değişim Çalışması, Özel Sektör Nihai Raporu, T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı.
- ÖZTUNALI, I., 1988, Tekstil Ürünlerinde Kalitenin Sağlanması, Tekstil ve Makina 4. Tekstil Sempozyumu Özel Sayısı, S.360.
- PAZARCIK, O., 1986, İmalat Sanayinde Verimliliği Etkileyen Faktörler, Tekstil İşveren Dergisi, Sayı 99, s. 12.
- TARAKCIOĞLU, I., 1986, İmalat Sanayinde Verimliliği Etkileyen Faktörler, Tekstil İşveren Dergisi, Sayı 99, s. 12.
- TARAKCIOĞLU, I., 1986, Türk Tekstil Sanayiinde Maliyetler ve Düşündürdükleri, Tekstil İşveren Dergisi, Sayı 94, s.9.
- TARAKCIOĞLU, I., 1988, Avrupa Topluluğu ve Türk Tekstil Sanayilerinin Durumları ve Gelecekleri Hakkında Bazı Görüşler, Tekstil İşveren Dergisi, Sayı 119. s.8.

Otomobil Endüstrisinde Tekstil Kullanımı

Zerrin YAKARTEPE
Teks. Müh.

Tekstil Araştırma ve Tercüme Servisi İSTANBUL

Mehmet YAKARTEPE
Teks. Y. Müh.

Organik Kimya A.Ş. İSTANBUL

Tekstil ürünlerinin diğer sanayi dalları arasında en fazla tüketimi bulunan alan otomobil endüstrisidir. Yılda 30 milyonu aşkın otomobil üretildiği ve her araç için 5-9 m² kumaş kullanıldığı gözönüne alındığında yalnızca oto döşeme için yaklaşık 250 milyon m² 'lik bir pazar ortaya çıkmaktadır.

Otomobil kumaşlarında önem taşıyan hususlar; tasarruf açısından ağır kumaşlardan kaçınılarak daha hafif kumaşlara yönelinmesi, bunun yanında kumaşın yüksek teknik özellikleri taşıması ve günlük aplikasyonlara uygun olmasıdır. Polyester ve naylon oto endüstrisinde en fazla aranan elyaflardır.

Yazıda; otomobil kumaşlarında pazar durumu, kullanılan elyaflar ve kumaşın özellikleri kullanım yerleri belirtilerek açıklanmıştır.

USE OF TEXTILES IN AUTOMOBILE INDUSTRY

Automobile industry is the most important field among the other industrial branches for consumption of textile products. When it is considered that more than 30 millions of motor cars are manufactured annually in the world and that 5 - 9 sq. metres of cloth are used for each car there appears a market of a magnitude approaching 250 million sq. metres for car upholstery only.

The important points in textiles for cars are to select light weight cloths avoiding heavy types for economical reasons beside high technical performance and suitability for daily application. Polyester and polyamide fibres are generally sought for automobile industry.

In this article cloths for cars are discussed regarding their marketing, technical specifications, the fibres used and the places for application.

1. OTO KUMAŞLARINDA PAZAR DURUMU

Tekstil ürünleri diğer sanayi dallarında ana materyal ve takviye materyali olarak giderek artan bir şekilde kullanım alanı bulmaktadır. Bu sanayi dalları içinde en fazla tekstil ürünü gerektiren sektör otomobil endüstrisidir. İç döşemelerin yanısıra geliştirilen yüksek performanslı liflerin lastik, kayış, emniyet kemerlerinde de kullanılması tekstilin otomobil endüstrisindeki önemi arttırmaktadır.

Bugün dünya ülkelerinde, başta en büyük üreticiler; General Motor (ABD), Toyota (Japonya), Nissan (Japonya) ve Renault (B. Avrupa) firmaları olmak üzere çeşitli üreticiler tarafından yılda 30 milyonu aşkın otomobil üretilmektedir.

Her araç için 3,5 m²' den başlayarak 5-9 m² kumaş kullanıldığı gözönüne alındığında oto döşemeciliğinin tekstil için önemli bir pazar potansiyeli oluşturduğu ortaya çıkar. Örneğin; yalnızca Batı Avrupa için miktar 110 milyon lineer metredir.

Gerçekten her otomobilin hacmine ve kumaş kaplanan bölgelerin oranına göre değişebilmekte ise de bir otomobilin döşenmesinde;

- Oturma yüzeyleri için lineer 4 m,
- Yastık için (koltuğun ön yastığı ve arka yüzeyi) 2 m,
- Başlıklar için 2 m,
- Kapı ve yan paneller için 1 m.

kumaş kullanılmaktadır.

2. OTOMOBİL KUMAŞLARINDA ARANILAN ÖZELLİKLER

Otomobil kumaşlarında önem taşıyan hususlar; tasarruf açısından ağır kumaşlardan kaçınılarak daha hafif kumaşlara yönelinmesi, bunun yanında kumaşın yüksek teknik özellikleri taşıması ve günlük aplikasyonlara uygun olmasıdır.

Oto döşeme kumaşları yalnızca kullanım rahatlığı ve moda uygunluk gerektirmekle kalmaz hassas fiziksel özelliklere ihtiyaç gösterir. Buna ilaveten statik elektrik meydana gelmesi insan vücudunda istenmeyen bir duruma sebep olabileceği gibi, oto otomasyonunda kullanılan elektronik devreleri etkileyebileceğinden oto kumaşlarında statik elektrik oluşumunun kontrol altına alınması gereklidir. Kumaşın antistatik bitim işlemi yapılması ile çözüm, sağlanabileceği gibi Japon Kanebo şirketinin geliştirdiği Belltron lifinden yalnızca % 0,1-0,2 kadar kullanılması soruna kalıcı ve kesin bir çözüm getirmekte olup, kumaşın diğer fiziksel özellikleri, etkilenmemektedir.

Polyester (özellikle tekstüre filament) veya naylon en uygun elyaf olarak dikkate alınmaktadır.